

Toen ik mijn gast van vandaag op de koffie vroeg, moest er een argument bedacht worden waarom hij nu juist gevraagd werd. In mijn enthousiasme zei ik: we zoeken een mooi kerstkindje in het parochieblad. Hij begon te schateren en stemde toe.

Marius van den Elzen is voor de meeste parochianen geen onbekende al zullen ze hem niet direct kennen vanuit de kerk. Daar komt hij niet meer. Misschien een reden temeer om hem op de koffie te vragen. Kerstmis is toch bij uitstek het feest van de vrede, en de gelegenheid tot het goedmaken van gemiste kansen.

Marius is in 1951 geboren in Volkel op een boerderij waar vader van den Elzen net zoveel kinderen had als koeien op stal.

Hij was de op één na jongste in een gezin van 2 meisjes en 5 jongens. Zijn oudste broer is missionaris van Mill Hill en nu pastoor in Roosendaal, terwijl de derde broer lekenpastor is in Eindhoven. Dit om aan te geven hoe de vork daar in Volkel aan de steel stak. Degelijk katholiek, sober levend en gebruik makend van je met geringe capaciteiten.

Marius was zo'n leerling op de lagere school, waarover niet getwijfeld hoefde te worden of hij naar het gymnasium zou gaan. Aldus geschiedde, bij de Kruissheren in Uden. Zijn enige echte probleem daar vormde de moeilijke keuze tussen hart en verstand.

Daarover verderop meer.

In de vele uren die hem naast de studie overbleven was hij vaak buiten te vinden, spelend en onderzoekend. Maar vooral wijdde Marius zich, toen hij wat ouder werd, in Volkel volop aan het jeugdwerk in een jongerencentrum en aan jeugdvakantiewerk. Volop gebruik makend van zijn aangeboren maatschappelijke bewogenheid en zijn organisatietalent.

Echte sport was aan hem niet besteed terwijl eenvoudig spel op de accordeon het hoogst haalbare was aan muzikale activiteit. Hij stortte zich passief echter helemaal in de nieuwe trends op muzikaal gebied, Rock'nRoll en Pop.



Zich nauwelijks bewust dat de studie hem gemakkelijk af ging had en heeft hij nog steeds, een broertje dood aan competitie. Hij hoefde echt niet ‘het beste jongetje van de klas’ te zijn.

Na het gymnasium alpha vlot te hebben gehaald ging Marius in Nijmegen politicologie studeren. Hij was echter nauwelijks een echte student te noemen, alhoewel hij wel in Nijmegen op kamers was. Vrijdags terug naar Volkel, druk met jongerenwerk en ’s maandags weer naar Nijmegen om te studeren. Marius heeft nooit, op één enkele uitzondering na, op de barricaden gestaan, ondanks de roerige studententijden.

In 1963 was hij verpletterd door de moord op Kennedy. “Als aan de grond genageld” zegt hij zelf. Voor zichzelf besloot hij toch verwachtingen te houden van een betere wereld.

Op een dag, op de fiets naar zijn kamer in Nijmegen rijdend, besloot hij plotseling zich van het geloof af te wenden. Tot nog toe was hij vroom en devoot geweest, in de lijn van de huiselijke traditie. Als een Paulus die tot Saulus werd, kwam ineens de omslag. Overigens zonder haatgevoelens en met respect voor hetgeen hem in het verleden was overkomen, zoals tot zijn 18^{de} jaar misdienaar.

Uw verslaggever vraagt zich hardop af waarom deze man, die zelf als een soort Christusfiguur altijd klaar staat voor anderen en zichzelf dan wegcijfert, geen steun meer vindt en ook niet zoekt in de religie, met name in de katholieke religie van zijn vaders, waarin Christus de hoofdrol speelt.

“Als je het woord ‘religieus’ letterlijk neemt, als ‘verbindend’, dan ben ik nog wél religieus”, is zijn antwoord. “Ik verbind me graag met de medemens, ik verbind me graag met maatschappelijke structuren en ik verbind me graag met groeperingen mensen die mijn hulp behoeven. Dat doe ik meer uit een soort ‘schuldgevoel’ dan uit verantwoordelijkheidsgevoel.

Hij gelooft niet in een Hiernamaals, zeker niet in alle ‘schijnbewegingen’ die daar naartoe moeten leiden en, zo zegt Marius: “de Paus maakt het allemaal ook niet geloofwaardiger”.

Een rol van grote betekenis heeft in zijn leven altijd gespeeld dat hij in een soort ‘spagaat’ geleefd heeft voor wat betreft de invulling van dat leven tot nu toe. Vanuit zijn kwaliteiten voorbestemd voor een wetenschappelijke carrière, heeft hij, op basis van zijn karakter en zijn ervaringen in het

jeugd- en jongerenwerk, toch gekozen voor een sociaal maatschappelijk levenspad.

Met het maken van die keuze is Marius eigenlijk nog niet klaar. Als hem de tijd en de rust gegund is, zal hij zich in de toekomst toch nog eens nadrukkelijk aan de wetenschap wijden.

Zelf zegt hij dat deze ‘spanningsboog’ in zijn leven hem waarschijnlijk een hartinfarct heeft gekost; op een uitzonderlijke leeftijd, namelijk 35 jaar jong. Hoe dan ook, na zijn studie deed. Zich de kans voor om in het Land van Cuijk leiding te geven aan het Jeugd- en Jongerenwerk. Zijn grote hobby werd zijn werk. Hij was er gelukkig mee.

Inmiddels was Marius getrouwd met het meisje dat hij al op 15 jarige leeftijd leerde kennen en beminnen, Annie Verwegen uit Boekel. Annie heeft haar werk in het onderwijs en is opgenomen in de schoolleiding van ‘de Regenboog’. Ook zij is zeer geëngageerd in het maatschappelijke vlak. Zozeer waren beiden betrokken bij hun functies en ver daarbuiten, dat ze eigenlijk een beetje ‘vergeten’ zijn een gezin te stichten. “Kinderen zijn gesneuveld in de idealen”. Dat is nu uiteraard een gepasseerd station. Jammer ? Ze weten het niet. Marius noemt zichzelf wel een ‘toffe oom’ voor zijn neefjes en nichtjes.

Van 1982 tot 1990 was hij sterk betrokken bij de Cuijkse politiek, als lijsttrekker van PAL, een partij aan de linkerkant van het politieke spectrum en zeer actief. Ondanks de drie zetels die PAL bezette in de Cuijkse gemeenteraad, werd hun engagement door de overige politiek nauwelijks beloond. De toenmalige socialistische burgemeesters van Cuijk waren in die tijd eerder bang dan solidair. Dat leidde tot bittere teleurstelling en men besloot na twee raadsperiodes zichzelf op te heffen. Nog steeds vindt Marius dat je de lokale politiek, de basis van het politieke gebeuren, beter moet faciliteren. Eerst je doelstellingen vastleggen en dan het financiële plaatje erbij pasklaar maken. Je moet niet altijd eerst over geld praten !

In 1986 werd het jeugdwerk in het Land van Cuijk, zoals bijna overal elders, wegbezuinigd. De wrange vruchten van dat besluit plukken we nu. Marius stond op straat en kon zich enkele jaren geheel wijden aan zijn politiek, totdat ook daar een einde aan kwam.

Opnieuw kwam een benoeming in zijn ‘hobbysfeer’ tot stand. Hij werd directeur van het Bureau Jeugdzorg in Noord Oost Brabant. Toen echter een fusie met de overige Jeugd Bureau’s in Brabant afgedwongen werd,

hadden ze zijn non-formalistische standpunten niet nodig en op 1 januari 2003 stond hij weer aan de zijlijn.

Inmiddels was hij al vanaf 1996 de bezielende voorzitter van de Wijkraad van Cuijk Noord. In zijn ogen werd de wijk voor Cuijkse verhoudingen steeds meer een achtergestelde wijk. Tot hoever moeten we het laten komen ? Er wordt van de bewoners veel gevraagd, soms teveel. Wij met z'n allen zijn daarvoor verantwoordelijk. Of, in zijn filosofie, wij met z'n allen hebben er schuld aan.

Onder meer door zijn enthousiasme en visie werd de weg geëffend naar een groot plan voor de wijk: de revitalisering, het nieuw leven inblazen van een plaats voor veel mensen, zeer divers en vaak onder aan de ladder. Die konden zijn helpende hand goed gebruiken.

Nu is Marius benoemd tot projectleider van de Revitalisatie Valuwe. Hij is ongetwijfeld de juiste man op de juiste plaats: aan het front !

Op mijn vraag wat de Jozefparochie aan zijn nieuwe taak kan bijdragen antwoordt hij: "Alles wat ertoe kan leiden om de neuzen dezelfde kant op te krijgen is meegenomen, en daar hoort de parochie ook bij.

Zijn gevoel voor 'liturgie', voor binding, zal een belangrijke voorwaarde zijn om het project te doen slagen.

Wij wensen hem en onszelf daarbij veel succes. En misschien ook wel het nodige geduld.

Urenlang hebben we nog nagepraat, over van alles; en nog wat, maar voor het merendeel zeer zinvol.

Uiteraard hebben we het daarbij niet alleen bij koffie gelaten.

Marius, het is de moeite waard geweest. Al wil je misschien niet zo genoemd worden, maar je bent in de ogen van velen toch een echte navolger van Christus. Petje af !

Deze pdf-versie is gemaakt door Peter Broekmans.

